

POSUDEK OPONENTA K RIGORÓZNÍ PRÁCI

MGR. VÁCLAVA VACHOVCOVÁ

ROZHODČÍ ŘÍZENÍ V MEZINÁRODNÍM OBCHODNÍM PRÁVU

Datum odevzdání práce: květen 2015

I. Aktuálnost a náročnost tématu

Tématem předkládané rigorózní práce je problematika rozhodčího řízení v mezinárodním obchodním právu. V dnešní době patří rozhodčí řízení k vyhledávanému způsobu řešení sporů, zejména právě v oblasti mezinárodního obchodu. Téma mezinárodního rozhodčího řízení nepřestává být proto aktuální. Nicméně, a to přirozeně i vzhledem k jeho rostoucí oblíbě v praxi, je poměrně často zpracovávaným tématem kvalifikačních prací. Jeho vyšší obtížnost je dána specifiky mezinárodního rozhodčího řízení oproti čistě vnitrostátnímu.

II. Kritéria hodnocení práce

Rigorózní práce, která má celkem 92 stran vlastního textu, je rozdělena do Úvodu, sedmi kapitol, které jsou dále strukturovány, a Závěru. První kapitola se zabývá spory v mezinárodním obchodním styku a možnostmi jejich řešení, druhá kapitola se již zaměřuje na rozhodčí řízení, a to na nástin historického vývoje a teoretické doktrinní otázky povahy rozhodčího řízení. Třetí kapitola obsahuje přehled pramenů právní úpravy rozhodčího řízení. Další kapitoly – pátá až šestá – jsou věnovány samotnému průběhu rozhodčího řízení. V sedmé kapitole se autorka zabývá „osudem“ rozhodčího nálezu po jeho vydání. Cílem předkládané rigorózní práce je dle autorky (s. 11) *„pojednat komplexně o problematice rozhodčího řízení v mezinárodním obchodním právu, a to s ohledem na novou právní úpravu spojenou s rekodifikací soukromého práva.... Uvést výhody či naopak úskalí rozhodčího řízení a především věnovat se celé problematice arbitráže s mezinárodním prvkem z pohledu právní úpravy a praxe České republiky.“*

Hned na úvod hodnocení práce nezbyvá než konstatovat, že celá práce obsahuje nadprůměrný počet překlepů a jazykových chyb. Např. s. 13 *„základním pramenem České republiky pro mezinárodní právo procesní je o mezinárodním právu soukromém...“*, s. 13 *„Příkladem jedné z mnoha je na Úmluva...“*, s. 16 *„Občas v literatuře nalezneme, že...“*, s. 17 *„Na konci řízení vydává tzv. oder...“*, s. 18 *„...pokud se spor neobdaří...“*. Dále např. s. 62 *„...strany....nestanový...“*. Na s. 45 chybí v 2. odstavci dokonce část věty či textu. Některé odstavce čítají pouze jednu větu (např. s. 71, s. 73). Všechny tyto formální chyby mohla autorka snadno odstranit pečlivým pročtením textu, což by si práce tohoto rozsahu a významu bezesporu zasloužila. Autorce bych dále vytkla, že v textu nepracuje se zkratkami zavedenými pro účely práce, jejichž seznam by uvedla v příloze. V celé práci tak např. v poznámkách pod čarou vypisuje opakovaně úplné označení zákona o rozhodčím řízení.

Co se aplikovaných metod týče, autorka pracuje převážně s deskriptivní metodou. Specifikům mezinárodnímu rozhodčímu řízení je v rámci práce věnována poměrně malá pozornost, přitom jak z názvu předkládané rigorózní práce, tak z autorkou uvedeného cíle v Úvodu práce je patrné, že právě mezinárodní aspekty rozhodčího řízení by měly představovat těžiště práce.

Struktura práce je logicky koncipována, části práce věnované rozhodčímu řízení obecně jsou pojednány sice popisným, ale systematickým a důsledným způsobem.

Co se obsahu práce týče, výhrady mám ke zpracování kapitoly třetí: Právní úprava rozhodčího řízení. Zajímalo by mne, jak to autorka myslí, když uvádí, že „*dle ústavního pořádku mají vliv i mezinárodní právní prameny, ale státy si mohou detailněji legislativně upravit rozhodčí řízení, tak aby tato úprava lex specialis nebyla v rozporu s mezinárodní smlouvou.*“ Dále postrádám např. přesnější vymezení aplikace Newyorské úmluvy s ohledem na čl. I odst. 3. Na s. 36 autorka hovoří o *uznání rozhodčího řízení*, nicméně zajisté má na mysli uznání rozhodčího nálezu. Výhrady mám i k nepřesnému výkladu čl. V Newyorské úmluvy na s. 37. Zcela nesystematicky autorka do následující kapitoly 3.2 s názvem Vnitrostátní právní úprava opět zařazuje Newyorskou úmluvu, které věnuje dokonce samostatnou kapitolu, a další relevantní mnohostranné mezinárodní smlouvy, včetně dvou příkladů dvoustranných smluv o právní pomoci, z nichž dohoda s Portugalskem je ve vztahu k tématu předložené rigorózní práce dle názoru oponenta zcela irelevantní.

Určité nedostatky s ohledem na problematiku mezinárodního práva soukromého vykazuje i kapitola čtvrtá, ve které se autorka věnuje rozhodčí smlouvě. V kapitole 4.2.3 *Způsobnost stran* postrádám otázku posuzování způsobilosti stran v případě existence mezinárodního prvku. Výhrady mám rovněž ke zpracování kapitoly 4.2.6, která by měla být logicky věnována otázkám rozhodného práva rozhodčí smlouvy. V kapitole páté by bylo vhodné vzít v úvahu, zda rozhodcem může být rovněž cizinec.

Poměrně zásadního charakteru jsou i mé výhrady ke zpracování kapitoly 6.3 *Rozhodné právo*. V celé kapitole autorka neuvádí ani jedno zákonné ustanovení, ani jednu kolizní normu ať již vnitrostátního či mezinárodního původu. Výhrady mám i ke zpracování kapitoly 7.3 *Uznání a výkon rozhodčího nálezu*, která je pojata velmi stručně.

III. Případná další vyjádření k práci

- v pasáži o mediaci postrádám jakoukoliv zmínku o nové vnitrostátní právní úpravě mediace (s. 16);
- způsob mimosoudního řešení sporů, o kterém autorka hovoří na s. 19, je medaola nikoli medaola;
- kapitola 2.5 nese ve svém názvu nepřesný tvar pojmu arbitralita – *arbitralita*, který se pak opakovaně objevuje v daném kontextu v celé práci, nejedná se tedy jen o překlep;
- na s. 30 autorka uvádí: „*Toto ustanovení bylo novelizováno zák. č. 303/2012.*“. Nejenže neúplně označuje citovaný zákon, ale navíc se jedná o zákon z roku 2013, nikoliv z roku 2012.

- na s. 32 uvádí autorka, že k Newyorské úmluvě (chybně *Newyorské*) přistoupilo již více než 135 států; na s. 35 již uvádí, že má 149 signatářů. Vhodné by bylo uvádět jednotné a aktualizované údaje.

- na s. 76 autorka zřejmě z nepozornosti uvádí *zákon o rozhodčím soudu*, na s. 84 pak *řád rozhodčího osudu*.

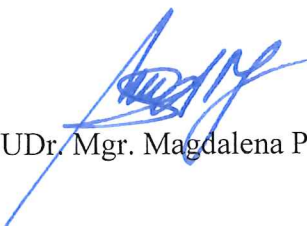
IV. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě

Autorka by se během obhajoby měla vyjádřit k vzájemnému vztahu Newyorské úmluvy o uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů (čl. V) a Evropské úmluvy o mezinárodní obchodní arbitráži (čl. IX) v souvislosti s problematikou uznání a výkonu cizích rozhodčích nálezů.

V. Doporučení práce k obhajobě

Vzhledem k výše uvedenému lze sice předloženou rigorózní práci doporučit k obhajobě, ale celkové hodnocení práce bude záviset na její úrovni.

V Praze dne 30. června 2015

JUDr. Mgr. Magdalena Pfeiffer, Ph.D.

